

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12 — pengő.
Postatakarékpénztári csekkszámla: 43.916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SANDOR.

ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖKI GONDOLATOK

Ifjúkorunkra visszagondolva, mindnyájunknak eszünkbe jut, hogy annak idején a magyar reformátusság számára nem volt tartalmatlanabb ünnep, mint az áldozócsütörtök. A racionalista jelfogás, mely a teológiai kathedráról sem atallotta kigúnyolni a mennybenmenetel tényét, legfeljebb egy isteni színjáték költői igazságszolgáltatását szemlélve ebben, kínos feladat elé állította az ekkép gondolkozó lelkészt ez ünnepen, kinek nem volt mondanivalója. De érthetetlen volt ez a nap — nevével fogva — a hívek jórésze számára is, kik azt érezték, hogy ez a név alkalmas lehet a római katolikusok egy ünnepi aktusa megjelölésére, de semmiképpen sem jelez meg az első úrvacsorában részesülés jellemzésére, ami különben is a pünkösdi napján történt.

Ma is érezzük e név visszásságát, mint löbb másét is, mit a magyar reformáció készen kapott s meg gondolatlanul azon módon átvett. Néhai jó Masznyik Endre megpróbált egyet jobbal cserélni fel, szerintem nagyszerűen kifejező magyar szót használva, de nem volt bátorságunk követni. Azóta is keresztelő Jánost emlegetünk. Az áldozócsütörtöknél sem remélhetjük, hogy történelmi nevében valami változás; de jó lenne gondoskodni arról, hogy megfelelő tartalmat nyerjen. Nem azzal, hogy e napra tettük át gyermekeink első úrvacsorázását, mit nem zavarhatunk össze a katolikusok első „áldozásal”, mint ezt sok helyen teszik. A konfirmációban kellene félreérthetlenné tenni gyermekeink előtt, hogy itt az Úr Jézus áll eléjük a Róm. 12: 1-ben olvasható igénnyel: „szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek tetsző áldozatul, mint a ti okos tisztelteket”. Az utolsó mondat fordításán még rajta a racionalis jelfogás nyoma. A görög szöveg kétségtelenül logikus istentiszteletéről beszél; de az újszövetségi szóhasználatot véve alapul, kézenfekvőbb a „logos”, vagyis az élő és írott ige szerint való istentiszteletre gondolni. Egy gondolat, hogy a megkonfirmált gyermekek egész életére nézve — még a reverzáliskérdés szempontjából is — sokat jelentene, ha a konfirmációról a kitorólhetetlen benyomással távoznának el, hogy nemcsak az egyház fogadta őket felnöve tagok gyanánt, hanem ők is igazán odaszánták magukat, nemcsak érzéseiket, gon-

dolataikat és szándékaikat, hanem „testüket, jó” áldozatul Istennek. Akkor a falusi gyermek is megértene, hogy a konfirmációban nem végelbocsátót kapott iskolától és templomtól, hanem éppen itt kötelezte el férjiasan magát Krisztus s az Ő egyháza számára, s Krisztus számíthat rá, hogy az Ő hű tanúja lesz.

*

Az öreg Károlyi fordítása szerint a keresztség szerzetelési igéjéből kiszakítva, sokszor volt iskolai évnnyitő istentiszteleten prédikáció textusa ez: tanítások minden népeket. Hosszú időn át megnyugtatott és a löbbi, nem kevésbé fontos feladatok elhanyagolására felbátorított bennünket az a tudat, hogy sokszor igazán erőnkön felül, mindent megtettünk iskoláinkért. Legyenek áldottak haló porukban is, kik ez iskolákban nem elégedtek meg a pusztá ismeretközléssel, hanem valóban Krisztus tanítványaiavá igyekeztek tenni minden kezükre bízott lelket. Kiknek a didaché nem általában tudományt, hanem valóban Krisztus tudományát jelentette.

*

Vajjon aztán van-e az áldozócsütörtök tartalmában a multhoz képest valami változás? Épp a mostani napokban nem hasonlítunk-e sok tekintetben azokhoz az első tanítványokhoz, kik szemekiket az égre függesztették, hol felhőbe hangallott minden reménységük és számításuk? Nem kísért-e meg az a gondolat, hogy belmissziói törekvések, ébresztési kísérletek, szaporodó intézmények nem lesznek-e céltalanok, mire a háború véget ér? A lelkészi pályán fenyegető hiány nem arra enged-e következtetni, hogy az „idők jelei”-re figyelmezők sielnek átnyergelni, s biztosítani tőlük telhetőleg a jöendőit!

Urunkra figyelünk-e inkább, vagy az idők jeleire? Hisszük-e, hogy Neki teljes hatalom adatott mennyen és földön? Hogy a csarkodhat reánk az ellenség, összeszedheti jelelmesen nagy erejét, de a hatalom teljessége Jézusunk kezében van, s az Ő ügyében mi vállaljuk a tanúságot, bármi következzék, mégha vérünkkel kellene is megpecsételni azt. S a magyar jöendő biztosításában nemcsak kívánatosnak, de első helyen való

fontosságúnak tudjuk: mindeneket az Ő tanítványává lenni.

Az áldozócsütörtök nem lemondó, égbe révedező ábrándozás, hanem a keresztyén aktivitás: a misszió ünnepe. A magyar protestantizmust a történelem jehérruhás angyalai is igyekeznek erre rádöbenteni. A nemzetiségi kérdés talán soha jel sem merült volna, de semmiképpen sem vezetett volna Trianonhoz, ha nem hagytuk volna félbe a mennybemeneteli parancsnak való engedelmességet a reánk bízott idegenek között.

Nagy István

Egyháztörténet

Ezen a címen valamennyi magyarországi református egyházkerület püspöke és a protestáns tábori püspök ajánlásával új egyháztörténeti szakfolyóirat jelent meg, melyet Püspök atyánk közreműködésével Esze Tamás és Harsányi András szerkeszt.

Önmagában már az korszakalkotó a magyar református egyházi és theologiai tudományosság szempontjából, hogy a theologia egy szakjának külön folyóirata indult meg. Példa lehet és kell, hogy legyen arra, hogy a theologia többi szakjai is saját tudományáguk művelésére és a „szakmabeli” theológusok összegyűjtésével önálló theologiai folyóiratot indítsanak.

A most megjelent „Egyháztörténet” első száma az I. évfolyam 1—2. füzeté tíz ív terjedelemben. Bevezetést Püspök atyánk írt hozzá, akinek felügyelete és tudós tanácsa szerint már eddig is neves és ígéretesen most induló ifjú tudósok *szilárd és öntudatos református hitvallási alapon állva* — azzal a hívő meggyőződéssel, hogy az Ige fénye a tudományos munkában is képes megadni a végső és döntő irányítást — szerkesztik e lapot. Röviden szólva tehát: *theologiai szempontú egyháztörténetről* lesz szó. A bevezetésben hangsúlyozza Püspök atyánk, hogy eddigi egyháztörténetirodalmunkban a legjobb igyekezet mellett sem volt még az eredmény kellő mértékben, mert hiányzott a *rendszeresség és a folytonosság*. Egyetlen földi kincsünk: egyháztörténelmünk tudatosítása pedig elsőrendű *egyházi* feladat, s ebből a szempontból a számra nézve kicsiny francia protestantizmus egy évszázaddal megelőzött minket a maga *Bulletin*-jével. Most nálunk is e folyóirattal nemcsak új *sajtószer* indul el, hanem új *munkaközösség* is, amely hivatott lesz egyházunkban és a hazai protestantizmus egyéb, a teljes és tiszta Ige alapján álló, ágaival az egyháztörténettudat együttes és kölcsönös, rendszeres és folytonos továbbmélyítése terén egységes integrálódási folyamatot létrehozni. A lap célja lesz egyháztörténelmi tanulmányok és publikációk közzétele, rendszeres kritikai szemle, hazai és külföldi könyvészet. A már kipróbált szakemberek mellé ígéretes kezdőkből állandó *munkaközösség* alakul s így az egyházi és világi történelemművelés között biztosítva lesz a tudományos színvonal eddigi nagymértékben hiányzott egysége is.

Ez első számba *Miklós Ödön* — kinek csak nemrég jelent meg „A magyar református egyházalkotmány kialakulása a reformáció századában” című figyelemreméltó tanulmánya — „A szatmárvidéki szuperintendencia történelmének körvonalai” címen

ír egészen új szempontú, eddigi tudásunkat sok szempontból kiegészítő vagy kétségbevonó, alapos forrástanulmányon felépülő értekezést.

Herepei János „XVI—XVII. századbeli papok, mesterek és diákok a szatmári református egyházmegyéből” igen értékes forrásközlést ad, mely eddigi e nemű tudásunkat újabb — eddig nem publikált adataival — kipótolja és korrigálja.

Bán Imre a gyöngyösi református ispotály történetét írja meg gazdag dokumentációk — elsődleges források és levéltári adatok alapján úgy, hogy vele nemcsak *helytörténeti*, vagy „*belmisszió*”-történeti tudásunk, de általános egyháztörténeti képünk is mélyül és színesül.

Esze Tamás „Tábori papok II. Rákóczi Ferenc hadseregében” címen ír a vallási szempontból eddig nem ismert adatok, levéltári szorgos és eredményes kutatás alapján alapvető és elsőrendű tanulmányt, példát adva arra, hogy a világi történet és az egyháztörténet találkozásából mennyire építő és hívő tanulmány születethetik meg. Ez a tanulmány gazdag forrásutalásával és megállapításaival nélkülözhetetlen lesz mindazok számára, akik a kuruckorral, vagy II. Rákóczi Ferencel akarnak majd foglalkozni akár világi, akár egyháztörténeti szempontból.

A „KISEBB KÖZLEMÉNYEK” rovatban *Bucsay Mihály* ír Rákóczi Márton latin himnuszairól és *Harsányi András* a beregi református egyházmegye Emlékkönyvéről.

Az „ADATTÁR” rovatban „*A sárospataki főiskola diákjai*” névsorát közli 1623—1634. évekből *Gulyás József*, s *Révész Imre* közöl egy értékes adalékot a XVII. századbeli lelkészválasztás történetéhez.

Az „EGYHÁZTÖRTÉNETI IRODALOM”-ban *Bucsay Mihály* tanulságos kritikáját olvassuk Lang A. „Puritanismus und Pietismus” könyvéről, *Esze Tamás* kritikáját Dezső László „Bevezetés a katonai lelkigondozásba I.” értekezéséről, *Ila Bálint* ismertetését a Levéltári Útmutatóról, *Tóth Dezső* ismertetését Vanyó Tihamér „A plébániatörténetírás módszertana” c. minket is nagyon érdeklő tanulmányáról, *Miklós Ödön* ismertetését Bucsay Mihály „A reformátorok őrvaesoravitái” c. magántanári próbaelőadásáról, s végül *Harsányi András* ismertetését a Die evangelische Kirche in Österreich emlékkönyvről.

Az utolsó rovat a „HÍRADÓ”, ahol európai nevezetes egyháztörténeti évfordulókról, egyháztörténeti dátumokról és ünnepekről van megemlékezés.

A kötet végén német- és francianyelvű összefoglalás van.

Érdemesnek és helyesnek tartottuk az első kötetet íróiban és anyagában ilyen részletesen bemutatni, mivel — úgy tudjuk — elég kevés lelkipásztor olvassa és járhatja ezt az új folyóiratot. Pedig bármennyire nehéz is a jelen, érdemes mégis — sőt éppen ezért! — a multat minél inkább megismerni, s ezért a megismerésért áldozatot is hozni. *Komolyabban kell vennünk, hogy megbecsüljük a tudományos theologiai munkát, s hogy az elméleti munka művelése — vagy legalább olvasása és tanulmányozása — gyakorlati egyházi szempontból is nem fölösleges, sőt nélkülözhetetlen.*

A Debreceni Protestáns Lap folyó évi 5. számában Püspök atyánk örömeinek adott kifejezést afölött, hogy a most ismertett lap meg fog indulni

a rendkívüli nehéz idők ellenére is és kívánatosnak tartotta, hogy az minél nagyobb számban kerüljön a lelképásztorok, lelkészek és tanárok kezébe.

A megjelent első szám megmutatta, hogy eleget tett a várakozásnak. E folyóiratot pedig nemcsak az egyházunk multja iránt érdeklődő olvashatja nagy lelki gyarapodással, hanem az egyházközségek és más egyházi levéltárakból eddig kiadatlan értékes forrásokat is lehet benne publikálni.

A Lap előfizetési díja egész évre 16 P. Évente legalább húszíves terjedelemben jelenik meg. — Csekk számla száma: „52,249. Egyháztörténet Szerkesztősége és Kiadóhivatala, Budapest“ (XIV., Ajtósi Dürer-sor 33.).

(Debrecen.)

Szabó Gábor.

Generális vizitáció Nagybányán és Felsőbányán

D. Dr. Révész Imre, a tiszántúli református egyházkerület püspöke, Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész társaságában a mult szombaton Nagybányára utazott generális vizitációra. Ugyanakkor tartotta a nagybányai ágostai evangélikus egyháznál hivatalos látogatását Túróczy Zoltán ágostai evangélikus püspök is.

D. Dr. Révész Imre püspököt az állomáson Oláh Sándor nagybányai református lelkész-esperes fogadta és üdvözölte a presbitérium tagjaival. A püspök vasárnap délelőtt Nagybányán a templomban szolgált, majd azután résztvett a presbiteri gyűlésen. A presbiteri gyűlés előtt a nagybányai római katolikus, görög katolikus és unitárius egyházak lelkészei küldöttségileg üdvözölték a püspököt, aki szíves hangon köszönte meg a gyöngéd figyelmet. A presbiteri gyűlésen Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző beszámolót tartott az egyháznál megejtett szokásos vizsgálatról; majd pedig D. Dr. Révész Imre püspök mondott beszédet, amelyben atyafiságos szeretettel fejezte ki elismerését és tette meg észrevételeit, végül imádságot mondott.

Délben a református és az ágostai evangélikus nőegylet rendezésében a Kaszinóban egyszerű ebéd volt, amelyen a két püspökkel együtt résztvettek a két egyház vezető emberei nagyszámmal.

Délután Felsőbányán az ottani református templomban prédikált a püspök, amely után a felsőbányai presbitérium is ülést tartott. A különböző vallásfelekezetek lelkészei itt is üdvözölték a püspököt, aki szíves szavakkal mondott köszönetet. A presbiteri gyűlésen Dr. Ferenczy Károly tett jelentést a vizitációról, amely után D. Dr. Révész Imre püspök tartott záróbeszédet és mondott imádságot.

Tamás Ferenc missziói lelkész Nagybányán gyermekistentiszteletet tartott, majd a missziói alakulatokkal folytatott tárgyalásokat, délután pedig a Soli Deo Gloria Kollégium tagjaival foglalkozott.

D. Dr. Révész Imre püspök és kísérete hétfőn, május 31-én délben érkezett vissza Debrecenbe. A püspök a hét végén folytatja tovább látogatását a nagybányai egyházmegyében.

T. F.

Háborús tanév végén

Istennek kegyelméből újra elérkeztünk egy iskolai esztendő végéhez és akármilyen küzdelmek között érkezünk is el, a számadás ezúttal sem maradhat el.

A számadás viszont a pénzügyi igazgatás zárómérlegének szabályaival esik egybe, ennek is két rovata van: veszteségeink s nyereségeink felé irányul figyelmünk; természetesen a lelkiek terén. A számadás óráján pedig, „e földi téreken“ — fájdalom — mindig több veszteségről számolhatunk be, mint nyereségről. Hát még az eleddig példátlanul nagy világháború negyedik esztendejében! Így feljegyezhetnénk az internátusok közellátási zavarait, a hivatalosan elrendelt „szénzüneteket“, az aggasztóan nagymérvű tanító- s tanárihiányt, a katonai bevonulások nyomán lámadt hézagokat a munkában, az épületek háborús igénylését, általában szülőknél s tanítóknál a jó polgári rend apró zavarait. De a panaszkodással előre jutunk-e? Lám! az Írás mindezeket „pillanattnyi, könnyű“ zavaroknak vagy veszteségeknek mondja csupán (2. Kor. 4., 17.). A nagyobb veszteségek a lelkiek terén mutatkozhatnak, akkor, ha a földi bajok magukkal lerántanak s fogva tartanak a földön! Akkor, ha csak a láthatókra nézünk s szemünk a könnyes panaszok során elvakul a láthatatlanok iránt! Ennek a nemzedéknek a multakból elég fájdalmas tapasztalatai lehetnek már arról, hogy egy háborús tanév legnagyobb vesztesége abban van, ha növendék s tanár vagy tanító lelke is eldurvul az örök ideálok szolgálatában. Ha az iskola falai közé is belopakodik a hétköznapi politika, ahelyett hogy az iskola megmaradna szent hegynek, örök Capitoliumnak, hová mulandó idők hullámverése el nem ér, hanem az örök ideálok zászlaja kilátszik onnan akármilyen vérzivatarban is. Íme, jó megjegyeznünk, hogy a szovjet köztudás azért nem méltó az iskola névre, mert semmi egyéb, mint durva kiszolgálása a mulandó politikai erőfeszítéseknek.

Istennek legyen hála — számadásunkat soha nem is kezdhetjük mással, mint a hálaadás szavával —, ilyen igazán gyökérig haló veszteségekről nem is számolhatunk be. Sok súlyos megpróbáltatásnak voltak kitéve iskoláink e tanévben, de ma is legszebb emlémánknak bizonyult a pelikán madár: Isten világában veszteségeinkből kél ki nyereségünk, szenvedésünk — az apostol szavai szerint — „igen-igen nagy örök dicsőségünk“. Ahogy halad az idő, minden háborús tanév egyre súlyosabbá válik a tavalyinál, mert az embervilág mindig több ideált rángal a sárba, de éppen a háborús tanév, a háborús iskolázás hivatott annak megmutatására, hogy az általa hirdett ideálok, csupán elvont tantételek-e vagy kiállják a tűzpróbát is s az életben is aprópénzre válthatók. És Isten kegyelmének e tanévben éppen abban mutatkozott sok felséges jele, hogy iskoláink minden erejükkel rajta is voltak e hivatásuk betöltésén. Mert sok-sok iskolaigazgatónak, megannyi szülőnek elmondhatatlanul kitartó erőfeszítéseit mire vélnénk másra, ha nem erre? Megpróbáltatással terhes tanév van a hátunk mögött, de éppen ebbeli megpróbáltatásokban mutatkoztak nyereségeink. Az „átvészelések“ idején tűnik ki, micsoda lélek lakozik iskoláinkban: lemondólag megalkuszik-e, vagy küzd a végsőkig. Nagy útra indult tanév kezdetén iskolánk, de közben is s most a végén is feszítik-e

kebelét „karakán ideák“ — mint egy régi debreceni deák énekelte egykor? Abban van nyereségünk, hogy mindegyre igen-nel felelhetünk. Nem volt olyan közeljövő a háborús idők sorozatja, hogy gyökeresen rombolólag hatott volna; de viszont nem volt oly távol sem, hogy iskoláink kivonhatták volna magukat Isten ítél-tének s kegyelmének hatása alól. Abban van nyereségünk s boldog dicsekedésünk, hogy a megpróbáltatásokat elszenvedtük és amaz örök dicsőséget, a láthatatlanokat nem hagytuk!

Mert a dicsőség mégsem a miénk, hanem a mi megtartó Istenünké, aki ezáltal is adott módot és alkal-makat a megpróbáltatások üdvösséges elviselésére s hitet arra, hogy alázatosan odaálljunk iskoláinkkal együtt a Krisztus ítélőszéke elé (2. Kor. 5., 10.), „mint ostromozottak és meg nem öltök... mint semmi nélkül valóok és mindennel bírók“ (2. Kor. 6., 9—10.).

(Tiszakürt.)

Dr. Tóth Dezső.

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A debreceni református egyház számadásai. A debreceni református egyház 1942. évi zárószámadása elkészült és azt a felügyelő-bizottság megvizsgálta. A számadást a gazdasági bizottság is letárgyalta és a presbitérium legközelebbi gyűlése elé terjeszti. A számadás igen kedvezőtlen eredményt tüntet fel. Az egyházi pénztár 2.000.000 pengőt meghaladó forgalmából a közszükségleti alap 777.000 pengő bevételt és 864.000 pengőt kiadást mutat, úgyhogy a hiány 87.000 pengőt tesz ki. A közszükségleti alapnak ez a nagy hiánya azért áll elő, mert ez az alap fedezi a többi összes alapok hiányait is. Így a népiskolai alap 163.000 pengő, a Dóczy-intézet 53.000 P, az ispotályi alap 22.000 P hiányt mutat fel. Az egyház gazdálkodásának ezt a nagy hiányát az a körülmény idézte elő, hogy úgy a személyi kiadásokban, fizetésekben, valamint a dologi kiadásokban is nagy emelkedés állott elő, ellenben az egyház bevételei ennek megfelelő mértékben nem növekedtek. Debrecenben a református egyházi és iskolai adó országos viszonylatban is a legalacsonyabbak közé tartozik. Az 1941. év folyamán kereken 10.000 P-vel kevesebb egyházi és iskolai adó folyt be, mint a megelőző évben. Az egyházi és iskolai adó még mindig a békebeli színvonalon áll. A református egyház adóemelését nem eszközölte. Megfelelő tartalékoknak igénybe-vételével az 1942. év hiányát sikerült megnyugtatóan rendezni, azonban az 1942. évi számadás nagy hiánya az egyház gazdálkodásában a megfelelő intézkedéseknek kellő időben való megtételére hívja fel a figyelmet.

Iskolai ünnepély Mikepéresen. Nagyszabású ünnepélyt rendezett a mikepéresi egyház tanítótestülete május hó 23-án a Hősök-Háza termében. Az ünnepélyen minden osztályból szívet megragadó jeleneteket, szép szavakat adtak elő a növendékek, melyeket osztálytanítók nagy szorgalommal és odaadással készítettek elő. Mintegy 600 főnyi hallgatóság jelent meg az ünnepélyen. Könyvekkel teltek meg a szemek a kis gyermekek előadásai után. Ez ünnepély alkalmával a tanítótestület felhívta figyelmét a közönségnek a debreceni református Kollégium megsegélyezésére, hogy filléres adományaikkal járuljanak a sziklavár megerősítéséhez. Ilyen címen pár perc alatt 50 pengő adomány gyűlt össze, mit igazgatótanító rendelkezési helyére juttatott. E nemes szívű cselekedetért és gondolatért illesse dicséret és elismerés a tanítótestület minden egyes tagját.

ÉRMELLÉKI EGYHÁZMEGYE.

Áldott, mély nyomokat hagyóan rendezte meg a kis-kereki egyház május 23-án gyülekezeti napját, mely alkalommal vasárnapi iskolai mintatanítást tartott és a leányok-hoz szólt Csókáné Thamó Anna asszonyvásári tanítónő,

a leventeifjúság számára az elmaradt érolaszi tanító helyett Székelyhídy Béla álmosdi lelkész, Jakab Lajos szalacsi tanító tartottak előadásokat, a nőszövetségi tagokhoz Pálur István asszonyvásári, a férfiszövetségi tagokhoz Mihályi Zoltán szalacsi lelkészek szóltak megrázó erővel. Délután 5 órakor gyülekezeti istentisztelet volt, a zsúfolásig megtelt templomban Székelyhídy Béla álmosdi lelkész-hirdette az Igét, míg a leánykör két kedves énekszám-mal, Csókáné Thamó Anna asszonyvásári tanítónő szólólőnékelével, Jakab Lajos szalacsi tanító felolvasásával, Kiss Gizella, Szilágyi Etelka, Vincze István, Szilágyi Lajos, Pongor Gyula leányköri és ifjúsági egyesületi tagok kedves szavala-taikkal biztosították a gyülekezeti nap sikerét. A minden tekintetben áldott megindításokat adó istentisztelet Boruzs Lajos helyi lelkész köszönő és zárószavaival nyert befe-jezést.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

Tiszakürt közönsége nemes áldozatkészségből, díszes emlékoszloppal jelölte meg azt a helyet, ahol Szabolcska Mihály szülőháza állott. Az oszlopot az egész környék s a vármegye képviselőinek jelenlétében május 29-én avatta fel Gaál István esperes, megragadó beszédében kifejtve, hogy mennyiben valósult meg születése óta a költő álma. Az ünnepségen az elhunyt költő fia, Dr. Szabolcska László budahegyvidéki lelképásztor is résztvett s megható módon mondott köszönetet atyja emléke megszenteléséért. Tudva-lévő a dolog megértéséhez, hogy Szabolcska Mihály, bár kora gyermekiségétől fogva Ókésken nevelkedett, de Tiszakürtön született.

NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE.

Május hó 12-én tartotta értekezletét a nagyszalontai egyházmegye Lelkészegyesülete, Percz István esperes elnöklete alatt. Az értekezleten az ORLE körkérdéseit tárgyalta. Az előadók a következők voltak: Balogh Andor és Nagy Sándor: „A tiszántúli egyházkerület fel-osztása.“ Bagoly Bertalan és Kovács Imre: „Igehirdetés és lelkigondozás a mostani háború idején.“ Arday Aladár: „A magyar nemzet lelki egysége, különös tekintettel a felekezetek közötti viszonyra.“ Pusztai Sándor, Nobik József, Tokaji Gyula és Nagy Lajos: „A magyar református egyház egységének külső jegei és eszközei.“ V. Téglás Ferenc és Paksy Sándor: „Melyik rendszer előnyösebb lelkészi nyugdíjintézetünknel, a tőkegyűjtés, vagy pedig a járulékos?“ Az előadásokat élénk és alapos vita követte.

SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE.

Garboleon a múlt hó végén a szomszédos gyülekezetek leánykörei konferenciára gyűltek össze, hogy az egymással való találkozás áldott alkalmát felhasználva, az Ige vilá-gossága mellett keressék az igazi szolgálat útját. A kedve-zőtlen idő ellenére is a helybeli leányokkal együtt mintegy 60 leány gyűlt össze Méhtelek, Mikola, Nagyodos és Szaraz-berek gyülekezeteiből. A reggeli istentiszteleten Papp Zsig-mond szárazberekli lelkész hirdette az Igét Luk. 17. r. 10. verse alapján. Bántó Bálint mikolai lelkész „Hogyan készüljünk a házasságra“ címen megbeszélés vezette be, melyet komoly hozzászólások követtek. Csúri Gizella gar-bolci leányköri tag „Krisztus szolgálata“ címen tartott elő-adást. A közös ebéd után, melyet a garbolci leány- és nő-szövetség tagjai áldozatos szeretete adott össze, ismét megbeszélést tartottak. „Hogyan szolgálhatok Istennek egyházam, családom és nemzetemen keresztül“, melyet Papp Zsigmond egyházmegyei missziói előadó vezetett be. Vallásos ünnepellyel fejeződött be a találkozó, melynek műsorszámait közösen látták el szavalatokkal és ének-számokkal a leányok. Utána bibliamagyarázatot Jánossy Imre nagyodosi lelkész tartott Máté 11. r. 28—30. verse alapján. Jánossy Gábor méhteleki segédlelkész pedig Ló-rántífy Zsuzsánáról tartott előadást.

Az avasi missziói körben az elmúlt vasárnapon Fábian György szatmári s.-lelkész tartott református istentiszte-letet román nyelven és prédikált Avasújfaluban, Jakab lev. V. 13. alapján és Túrvekonyán I. Kor. XIII. 13. alapján. Az istentiszteleteken énekelt díszereket Monoky Sándor avasfelsőfalui ny. áll. tanító fordította román nyelvre és vezette az éneklést. A közönségen lévő hívek mind jelen-tek az istentiszteleteken, kik jórészen most tértek refor-mátus hitre és istentisztelet után őszintén bizonyosságot tettek arról, hogy a református egyháznak hűséges tagjai óhajtanak lenni.

K R Ó N I K A

A Békesség Evangéliumát

hirdette a nagybányai templomban D. Dr. Révész Imre püspök, ottani generális vizitációja alkalmával. A nagy-jelentőségű és messze sugárzó beszéd teljes szövegében, sajnos, nem áll rendelkezésünkre; alkalmi tudósítónk feljegyzése alapján ideiktaljuk belőle az alábbi részleteket:

Beszéde során abból indul ki, hogy több mint 230 évvel ezelőtt, amikor a nagybányai reformátusok a legnagyobb megpróbáltatások között hánykódtak, Miklósvári János prédikátor uram merle vállalni, hogy Nagybánya megszagattott szívének a békesség evangéliumát hirdesse.

Azért hoztam ezt elő — folytatta a püspök —, hogy a szomorú emlékeken keresztül lörjön át előttünk a dicsőséges verőfény. A békességre való gondolás tartott meg titeket az elpusztítani akaró hatalmasságok ellen. És ez az, amely egyedül tarthatja meg bármely körülmények között Krisztus választott nyáját. Ez az, amely ma is a lelkek nagy belső tragikus háborúságaiban is megtartó erő.

De ez a békesség nem ember kitalálta békesség, hanem az Úr békessége.

Mennyire összeszorul a szívünk, hogy az ember hiába beszél békességről, úgy áll szemben egymással, mint az evangéliumi beteg. Csak az Úr, a mi szívünknek és életünknek Ura tud megtanítani erre a szóra: békesség. Az Ő nevében, az Ő hangszereként tudunk egyedül békességet hirdetni.

A békesség nem az enyém és nem a tied, hanem az Ő békessége. Egység akkor lehet a lelkek közt, ha az Úr-nak különböző templomokba járó hívei egymásközt megértik a békesség isteni értelmét, az egymásnak való megbocsátani tudás gondolatát.

A világbéke sem egyéb járadt, zsibbadt fegyverszünetnél mohosodó sírok felett, míg az Úr békessége szerint meg nem tudunk bocsátani.

A püspök ezután szembeszállt azokkal, akik kétségbeonják Jézus Krisztus jogát ebben a világban és rámutatott arra, hogy mi magunk is pogányok vagyunk akkor, amikor megindul bennünk az érzés és vágy lázadni az ellen, hogy Jézus Krisztus Úr.

Majd bizonyágtevő erővel így folytatta:

Az Úr uralkodik. Neki van hatalma egyedül elvetni a fegyvert a Földről. Csak Jézus Krisztus teremthet világbékét.

Ma a világban háború dúl. Milyen nagy ajándék a mi Istenünktől, hogy ez az ország viszonylagosan még mindig a békesség szigete lehet.

Befejezésül megemlékezett a püspök a hősök nagy áldozatvállalásáról, mondván: legyen a hősök kiomló vére áldott magvetés egy meglisztult és megerősödött boldog magyar élet számára. T. F.

Székely góbék Debrecenben. A székely havasok üde levegőjét hozta magával az a hatvan főnyi diákcsoport, fiúk és leányok, akik a sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó-kollégiumból érkeztek hozzánk, hogy dallal köszöntsék a mi ősi Kollégiumunkat és Nagytemplomunkat. Nívós ünnepélyt rendezett Debrecen közönsége tiszteletükre. Az Arany Bika óriás nagy terme színültig megtelt. Az ünnepély kezdetén megnyitó beszédet Dr. Makkai Sándor volt

erdélyi püspök, debreceni theol. professzor mondott, aki maga is a sepsiszentgyörgyi kollégium diákja, majd később főgondnoka volt; élénk színekkel vázolta az ottani diákéletet s a kollégium múltját. Az ünnepélyen debreceni iskolák énekkarai is szerepeltek — de a középpontban a vendég ifjúság énekkara állott, akik tökéletes művészettel adták elő énekszámukat. — Itt jegyezzük fel, hogy az előző héten a debreceni Kollégium fitanítóképzője tett hasonló látogatást Sepsiszentgyörgyön.

Erdélyi gyermekek nyaraltatása. Az erdélyi egyházkerület igazgatótanácsa ezidén az egész Dél-Erdély területéről összeszedett szegény gyermekeket küldi magyarországi nyaraltatásra. Különösen azokról a helyekről, ahol csekély számú református hívő él nemzetiségben, idegen tömegek közé beékelve s tengeti életét, kiteve az idegen nyelv, idegen ceremóniák, babonás szokások kísértéseinek és veszélyeinek. A múlt évben a csonka országban nyaralt gyermekek szinte kivétel nélkül hitükben, nyelvükben, magyarságukban megerősödve tértek haza, és a jövőre nézve szép reményekre jogosítottak. Aki saját személyében, vagy gyülekezetében lévő hívei számára erdélyi gyermek nyaraltatását szeretné lehetővé tenni, ha még nem kapott ilyen igénylési lapot, az kérje közvetlenül az erdélyi püspöki hivataltól.

A Magyar Biblia Társulat 1943. évi június hó 4—5—6. napjain bibliai konferenciát rendez Kolozsváron, igen gazdag és értékes programmal, melyen csoportos bibliorák és nyilvános előadások szerepelnek. Az előadók díszes névsorában látjuk Dr. Deák János soproni theol. tanár, Dr. Békési Andor budapesti vallásnár, Dr. Bodonhelyi József budapesti theol. tanár, ifj. Dr. Szabó Aladár gödöllői lelkipásztor, Dr. Makkai Sándor debreceni theol. tanár, Dr. Ecsedy Aladár tahitófalu lelkipásztor, vitéz Sréter Vilmos budavári ev. lelkész neveit. A konferenciát úrvacsorával egybekötött istentisztelet zárja be. A házzsongárdi temetőben megkoszorúzzák a zsoltárfordító és kiadó Szenczi Molnár Albert, a bibliát nyomtató Misztótfalusi Kis Miklós és a bibliáslelkű Reményik Sándor sírját. Végül a Magyar Biblia Társulat közgyűlést tart s a Magyar-utcai templomban vallásos-ünnepély lesz.

Egy vizitáció. Az évek elsuhanak az öreg templom felett. Nem esoda, ha megetté az idő vasfoga. Újjáépítése halaszthatatlanná vált. Gyűlésre hívta össze a lelkipásztor a népet, tanácskozni a felett, hogy miből és hogyan újjáassék meg a templom? A közadakozástól nem riadt volna vissza a gyülekezet egy tagja sem. Az áldozatkészségben nem volt hiány. Csak egy volt a baj: hogy volt abban a gyülekezetben is — mint, sajnos, van talán minden gyülekezetben — egy mások felett uralkodni vágyó, kötekedő, bölesekedő, még a kákán is esomól keresni szerető ember, aki felvetette a kérdést, hogy hová lesz a sok egyházi adó? Am feleljenek róla a vezetők, mert abból ugyan rendbe lehetne szedetni a rozszant templomot. Mintha nyári derült égből egyszerre csak villám esapna alá, úgy hatott ennek a kötekedő falubölesének a kérdő szava a szép békében egybesereglett gyülekezetre; megdöbbsent minden lélek, felforrott a vér az emberekben. Előbb csak az arcokon ült ki a kérdés, később majd hangosabb és hangosabb szavakban is kifejezést talált az, hogy „hát igaz is az!” Szót-szó követelt, mindenkinek lett volna valami mondanivalója. Egyik ember bölesebbnek tartotta magát a másikkal. Lármá verte fel a helyiség csendjét; a csillapító szavakat túlharsogta a nép lármája, akik, mint ilyenkor szokott, pártokba tömörültek. Így oszlott szét a jószándékból egybesereglett gyülekezet. Megérkezett azonban a körlevél, hogy itt lesz az esperes úr az egyházban, a szokásos vizitációt megtartani. Fellegzett a hírre mindenki s lecsillarodtak egyszerre a háborgó szívek, mert hogy jön az esperes úr. Nagy porfelleget jelezte a kiltűzött napon az esperes úr közeledését. Talpra kelt az egész falu s rajzolt, özönlött — mint kópübe a méh — a templomba a nép; mivel jelezte, hogy előbb oda fog menni, mielőtt a munkához hozzáfogna. Kezeit összekulcsolta, szelid, jószágos szemét az égre emelte és elkezdett imádkozni. Nem cifra, csengő-bongó szavak halmaza, hanem a pásztor buzgó könyörgése volt az ima az ő nyájáért. Egyszerű, mint a pacsrta dala, mely ég felé száll. Szíveket hódít meg, mert a szlo mélyéből fakad.

A templomban halotti csend. Azután következett a gyülekezethez intézett esperesi beszéd. Mintha csak Pál apostol szólott volna a korinthusi gyülekezethez, mondván: „Hallom, hogy versengések, viszálykodások vannak ti köztetek s hogy pártokra szakadt az eddig egység, békés gyülekezet. Hallom, építkezni akartok, de az ármány elhíntette köztetek az egyenlenség konkoly magvait s megzavarta a ti nyelveteket, mint ama bábeli torony építésénél egykoron. És mindez itt volna? ! Itt lépne viszálykodás, egyenlenség a Krisztus testét, anyaszentegyházát? Nem, ezt nem hiszem, nem hihetem! Álljon elő az az ember, aki itt valakit vádolni merészel, aki csak egy szavával is akadályozni merészel e szent falak újjáépítését? !” És ime csak egyetlenegy ember sem emelkedett fel helyéből. A szemek lesülve, a kezek a mellén összekulcsolva, az arcokon töredelem, bánálat, a pillákon rezgő könyesepp. Halotti néma csend. Ott nyomban elhatározták ezen beszéd hatása alatt, hogy azonnal hozzáfognak a templom megújításához. Milyen sok és áldásos hatása lenne, ha a vizitáció alkalmával a templomban szólana a legalkalmasabb időben összehívott gyülekezet tagjaihoz a vizitáció valamelyik lelkészi tagja? Milyen fokozódó, erősödő mozgalom megnyilvánulását lehetne várni a hitélet terén egy-egy ilyen megragadott alkalmi istentisztelettől? Képzetűt út lenne ez a mai sivatár jelenből egy szebb, boldogabb jövő felé. Legyünk Krisztus ügyének hű képviselői, Isten országának alkalmas építői. Iggyekszünk megtalálni a helyünket, jegyverünket, eszközeinket ebben a mai nagy küzdelemben ez állt is. Egy-egy ilyen istentisztelet a lelkészi közszellem kiála kitésa mellett a missziói munkákba való mélyebb bekapcsolódását is célozná. *Orosz Kálmán tiszacsései lelk. pásztor.*

A Pro Christo Evangéliumi Ker. Diákszövetség 1943. évi június hó 24-től június 30-ig Tahiban tartandó országos nyári, egyetemi és főiskolai diákgyűlésére most becsátolta ki meghívóját, melyből meglehetősen kifejezést kapunk a konferencia helye: Tah, Diaktábor. Megközelíthető Pestről a Dunán hajóval. (Indul naponta 8:30, 11:00 és 14:30 percekor, Eskü-tér, M. F. T. R.) Helyi érdekű vasúton Budapest, Margithíd-budai hídfőtől, Szentendrétől autóbusszal lakozással. A konferencia ideje: Június 24-től június 30-ig. Csoportos indulás június 24-én d. u. 14:30 órakor az Eskü-téri hajóállomásról. Aki félárú hajójegyre igényt tart, az legalább félórával előbb legyen a hajóállomáson. Hazaindulás Tahiból július 1-én reggel. Konferenciai részvétel: Minden egyetemi és főiskolai hallgatót és hallgatónt, minden érettségizett, a középiskolák két és a tanítóképzők négy felső osztályának mindkét nembeli növendékeit szeretettel hívjuk. A szenior osztály minden tagját várja a konferencia rendezősége. Akik az egész konferencián nem tudnak résztvenni, azok a június 29-i szeniorkirándulást jegyezzék elő. Részvételi díj (jelentkezési díj, szállás és ellátás együtt): a 6 napra 20— P. Egy napra: 3-50 P. Részletes tájékoztatást ad a vezetőség: Budapest, IX., Úllői-út 25., II. 15.

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2012—1943. szám. TÁRGY: *Anyakönyvi kimutalás.*

FELHÍVÁS.

Bakos Mihály százados, szegedi (Zerge-u. 19. sz.) lakos kérelmére elrendelem Bakos Imre volt kölesei lelkész anyakönyvi adatainak felkutatását.

Nevezett 1786—1791-ig volt kölesei lelkész és itt halt meg 1791-ben, 11 éves korában.

Felhívom a lelképásztor urakat, szíveskedjenek kutatni Bakos Imre (élt 1750—1791) születési (házasságkötése, gyermekek születése stb.) adatai után.

Az eredmény kérelmezővel közlendő, aki a felmerülő költségeket meg fogja téríteni.

Debrecen, 1943 május 27.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2176—1943. sz. TÁRGY: *Lelkészképesítő vizsgák ideje 1943. év őszén.*

KÖRLEVÉL

a nagytszeteletű esperes urakhoz.

Az érdekeltekkel leendő közlés végett tudatom, hogy az I. lelkészképesítő szóbeli vizsgálat idejéül az 1943 szept. 15. napján (szerda) d. e. 9 órát; a II. lelkészképesítő szóbeli vizsgálat idejéül pedig 1943. évi szeptember 22. napján (szerda) d. e. 9 órát tűztem ki.

Mindkét vizsgálat a debreceni Kollégium épületében tartatik.

Az I. lelkészképesítő zárthelyi írásbeli vizsgálat szept. 13-án (hétfőn) d. e. 9 órától; a II. lelkészképesítő pedig szeptember 20-án (hétfőn) d. u. 9 órától tartatik.

Az I. lelkészképesítő vizsgálatra jelentkezni kell szept. 13-án d. e. 9 órakor a lelkészképzőintézeti igazgató irodájában (Kollégium); a II. vizsgálatra jelentkezni kell szept. 20-án d. e. 9 órakor az egyházkerületi főjegyzőhöz (Dr. Ferenczy Károly) beküldeni (Debrecen, Széchenyi-u. 4), hogy az esetleges hiányok pótlására idő álljon rendelkezésre.

Mind az I., mind a II. lelkészképesítő vizsgálatra jelentkezők a vizsgálatot megelőzőleg 1 (egy) hónappal tartoznak okmányaik (theologiai végbizonyítvány, illetve I. lelkészképesítő vizsgálati bizonyítvány, az összes szolgálati bizonyítványok, a theologiai tanfolyam bevégezése, illetőleg az I. lelkészképesítő vizsgálat letétele óta) a lelkészképzőintézeti igazgatóhoz, illetve az egyházkerületi főjegyzőhöz (Dr. Ferenczy Károly) beküldeni (Debrecen, Széchenyi-u. 4), hogy az esetleges hiányok pótlására idő álljon rendelkezésre.

Közlöm, hogy a II. lelkészképesítő vizsgálati bizottság csak olyan szolgálati bizonyítványt fogad el, amelyben nemcsak a segédlelkészi szolgálatra történt bejegyzés, hanem legalább kétévi időtartamra a lelkészi szolgálatok igazolása is benne foglaltatik.

Azok a javítóvizsgások, akiknek elégtelen osztályzatuk miatt exmissziójuk felfüggesztetett, vizsgára jelentkezésük alkalmával hivatalos bizonyítvány formájában tartoznak igazolni a következőket: a) valahova be vannak jegyezve segédlelkészek; b) lelkészi szolgálatot kiegészítőképpen végeztek; c) lelkészhez illő viselkedést tanúsítottak; d) fejelem alatt nem állanak.

A házi írásbeli dolgozatok és minden más tudnivaló tárgyában 3400—1942. sz. körlevelemben intézkedtem (megjelent a D. P. L. 1942. évf. 116. l.).

Az egyházkerületi közgyűlés az I. lelkészképesítő vizsgálatra jelentkezett, dolgozatukat szabályszerűen beadott, de a vizsgálatokon megjelenni nem tudott atyafiak dolgozatai érvényesítésével 382—1941. kgy. határozatában; a II. lelkészképesítő vizsgálatra beadott dolgozatok érvényesítésével 11—1941. kgy. határozatában foglalkozott.

Egyetemes Konventünk 275—1940. sz. határozatával elfogadott „A magyarországi református egyház theologiai főiskoláinak tanulmányi, nevelési és vizsgálati szabályzata” 64. §-ában a következőket tartalmazza: „A végzett theologiai hallgató hiteles bizonyítványokkal köteles igazolni, hogy végbizonyítványa keltétől az első lelkészképesítő vizsgálatra jelentkezése idejéig lelkészjelölthöz méltó munkával foglalkozott.” A 86. §-ban pedig ez olvasható: „A házi írásbeli dolgozatokkal együtt a jelentkező segédlelkészi szolgálati naplója is beküldendő.” A szolgálati naplóra nézve megújítom az 5782—1941. számú körlevelemből a következőket: „A II. lelkészképesítő vizsgára jelentkezők figyelmét felhívom arra, hogy az ad 2613—1940. számú körlevelemben közölt segédlelkészi szolgálati napló — nehogy annak vezetésében kéthónapi hiány maradjon — a zártermi írásbeli dolgozatok alkalmával történő személyes jelentkezéskor adandó be.” A szolgálati naplóban bejegyzett szolgálatok elvégzése az illetékes lelképásztorokkal magában a naplóban havonként igazolandó.

Debrecen, 1943 május 31.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2187—1943. szám. TÁRGY: *Testnevelési tanárok illetményeinek megállapítása.*

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák tekintetes fenntartótestületeihez.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 239,896—1943. sz. a. megküldte hozzám a m. kir. minisztérium 2300—1943. M. E. sz. következő rendeletét:

„A m. kir. minisztérium a gazdasági és hitelélet rendjének és az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931. XXVI. tc. 2. §-ában foglalt és legutóbb az 1942. XI. tc. 1. §-ában meghosszabbított felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Az egyetemen, főiskolán, középiskolában (gimnáziumban, liceumban, ipari, kereskedelmi vagy mezőgazdasági középiskolákban), felső ipariskolában, ipari szakiskolában, tanítóképzőintézetben, tanítónőképzőintézetben, vagy kisdévonőképzőintézetben működő állami testnevelési tanárok az 1943. évi január hó 1. napjától kezdve a 8500—1941. M. E. sz. rendelethez (Magyarországi Rendeleték Tára, 1941. évi 3807. l.) mellékelt 6. számú kimutatás szerint megállapított fizetéseket kapják.

2. §.

1. Az 1. § értelmében járó fizetés megállapítása szempontjából a rendes testnevelési tanári (tornatanítói) szolgálatban eltöltött időt kell figyelembe venni. Ha azonban a testnevelésitanárnak főiskolai képesítése nincs, ebből a szempontból a rendes testnevelési tanári (tornatanítói) szolgálatban eltöltött időből két évet le kell számítani. Ez a rendelkezés egyébként nem érinti azt a szabályt, hogy a testnevelési tanárokat nevelői és oktatói működésükben képességük minőségére tekintet nélkül egyenlő elbánásban kell részesíteni.

2. A rendes testnevelési tanári (tornatanítói) kinevezést megelőzően helyettes testnevelési tanári (tornatanítói) vagy teljes heti óraszámú óraadó (óradijas) helyettes testnevelési tanári (tornatanítói) minőségben megszakítás nélkül eltöltött szolgálati időnek három évet meghaladó részét a fizetés megállapítása szempontjából rendes testnevelési tanári szolgálatnak kell tekinteni.”

A fenti rendeletet tudomásul vettem. Felhívom a tekintetes fenntartótestületeket, hogy e rendelethez alkalmazkodni szíveskedjenek.

Egyben közlöm, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a magasabb államsegély utalása iránt már intézkedett.

Debrecen, 1943 május 20.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2215—1943. sz. TÁRGY: *Mindennapos felőrs testnevelés.*

KÖRLEVÉL

közép- és középfokú iskoláink tekintetes igazgatóságaihoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 239,011—1943. IX. 2. sz. rendeletét szigorú alkalmazkodás céljából közlöm.

„Felhívom igazgató urat, hogy a mindennapos testnevelés szervezési és felügyeleti díjainak kiutalása érdekében további rendelkezésig mindenkor a folyó iskolai felév végén az utolsó mindennapos testnevelési óráját követő nyolc nap alatt az alábbi kimutatást hozzám terjessze fel.

Egyben elrendelem, hogy ebben az ügyben hozzám más

kimutatást, vagy a 241,182—1942. IX. 2. ü. o. számú utasításomnak megfelelő jelentést nem kell felterjeszteni.

Budapest, 1943. évi március hó 9-én.

A kiadvány hiteléről:

Lelkes,
miniszteri irodatiszt.

A miniszter rendeletéből:

Palkovics Pál s. k.,
miniszteri osztálytanácsos.

Kimutatás. (Minta.)

1	2	3	4	5	6	7
A tanár munkája			A munka elvégzésének ideje és helye	A félórák száma	A kiutalható összeg	Megjegyzés
n e v e	szervező	felügyelő				
1. Dr. Somos Lajos					50	
2. Merő László . .			lev.-pálya III. 1—VI. 20.	75	93 75	
3. Szokolovszky B.			in' ézeti udvar III. 1—VI. 20.	64	50 80	

..... 194... évi ..... hó ...n.

(P. H.)

.....
igazgató.”

Debrecen, 1943 május 25.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Az orsz. református lelkészi nyugdíjint. intézőbizottságtól.
3256—1943. szám.

TÁJÉKOZTATÁS

az 1943. évi lelkészi nyugdíjintézet járulékok központi levonása tárgyában.

Az 1942. évi nyugdíjintézet járulékoknak a kongruából és korpótlékból való levonása 1943. évi június hó végével lejár. Folyó évi július 1-től az 1943. évi járulékok levonását kellene megkezdeni.

A korpótlékok eddigi összegének 1943. évi január 1. napjával történt felemelése, valamint a felvidéki lelkészek kongrua-revíziója oly nagymérvű munkatöbbletet és munkatorlódást okozott, hogy az 1943. évi járulékok központi levonásáról szóló kimutatást a vallás- és közoktatásügyi minisztérium számvevősége részére kellő időre elkészíteni nem tudtuk. Ennélfogva az 1943. július és augusztus hónapban a járuléklevonást az eddigi havi összegben fogjuk eszközölni. Az 1943. évi járuléktafozást a július és augusztus havi levonási összegek betudásával 1943. évi szeptember 1. napjától 1944. évi június hó végéig tízhavi egyenlő részletben fogjuk levonásra kimutatni.

Felkérjük azokat a lelképásztorokat, akiknek kongruájából és korpótlékból nyugdíjintézet járuléktartozásuk központilag maradéktalanul levonható, hogy az egyházmegyei nyugdíjintézet pénzkezelőhöz közvetlen befizetést 1943. évi járulékaikra ne teljesítsenek.

Budapest, 1943. május 31.

A lelkészi nyugdíjintézet intézőbizottsága:

Dr. Benedek Zsolt,
egyet. konventi főtanácsos,
bizottsági előadó.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a Kiadóhivatal címére (Debrecen, Kálvintér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65) beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

Kisújszállás református Horthy-gimnáziumának fenntartótestülete pályázatot hirdet egy miniszteri kinevezés alá eső németnyelvi és egy testnevelési tanszékre. Pályázhatnak német-francia vagy német-latin szakcsoporthú, illetve testnevelésre képesített protestáns tanárok. Javadalmuk az állammal azonos. A nyelvi szakos az internátusban külön javadalom mellett felügyelő tanár lehet. Pályázók kellően felszerelt kérvényüket június 25-ig küldjék be a gimnázium igazgatóságához.

A esőkmői református egyház 21 napi határidővel pályázatot hirdet tényleges katonai szolgálatot teljesítő kántortanítója helyettesítésére az 1943—44. iskolai évre. Kántori oklevéllel nem bíró férfiak és nők is pályázhatnak. Fizetés törényszerű. Állás felszólításra a tanév megkezdése előtt is elfoglandó. Felszerelt kérvények Iskolaszék, Csökmő (Bihar megye) címre küldendők.

Selyem papi palást magasabb alakra, teljesen hibátlan, eladó. Megtekinthető Nagy József szücsmesternél, Debrecen, Szent Anna-utca 3. sz.

Máv-menetrend.

Érvényes 1943. május 17-től.

SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK INDULÁSA Debrecenből

SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK ÉRKEZÉSE Debrecenbe

indul	hová	érkezik	indul	honnan	érkezik
9-40	Budapest nyugati . . .	8-20	2-05	Nyíregyháza	3-10
3-23	Budapest keleti	10-25	4-48	Nagyvárad	7-20
4-15	Nyíregyháza	5-35	4-51	Füzesabony	7-50
4-47	Budapest kel. (sebes)	9-36	5-24	Csap	9-02
5-00	Körösmező	16-24	5-25	Tiszalök	7-41
5-08	Füzesabony	8-44	5-51	Nyíregyháza	7-14
5-08	Nagyléta-Vértes	6-06	6-01	Püspökladány	7-10
5-27	Nagyvárad	7-45	6-10	Ungvár (sínautó)	8-18
5-48	Tiszalök	8-10	6-16	Nagyléta-Vértes	7-20
6-20	Nyíregyháza	7-40	6-16	Érmihályfalva	7-27
8-20	Budapest kel. (gysin)	11-00	7-20	Budapest nyug. (seb.)	12-10
9-10	Nagyléta-Vértes	11-10	7-51	Nyíregyháza	9-02
12-29	Körösmező (sebes)	19-47	8-36	Körösmező (sebes)	15-24
12-35	Nyíregyháza (sebes)	13-32	9-20	Tiszalök	11-35
14-20	Püspökladány—Buda- pest (átszállással)	20-20	12-24	Nagyléta-Vértes	14-11
14-40	Füzesabony	18-08	13-00	Körösmező	23-43
14-52	Tiszalök	17-08	14-23	Nyíregyháza	15-20
14-53	Nyíregyháza	16-16	14-45	Nagyvárad	17-24
14-53	Csap	18-35	16-15	Budapest kel. (gysin)	18-57
15-25	Máramaros-sziget	22-31	17-10	Nyíregyháza	18-25
15-34	Nagyvárad	18-01	17-30	Püspökladány	18-39
15-40	Budapest nyug. (seb.)	20-25	17-35	Püspökladány—Buda- pest kel. (átszáll.)	23-04
16-35	Nagyléta-Vértes	17-42	18-00	Budapest nyug. (seb.)	22-31
19-00	Ungvár (Árpád)	21-14	18-51	Nagyléta-Vértes	19-58
19-06	Püspökladány	20-15	18-59	Tiszalök	21-16
19-10	Érmihályfalva	20-27	19-00	Füzesabony	22-23
19-12	Nagyvárad	21-37	19-28	Nagyvárad	21-4
19-18	Füzesabony	22-26	20-10	Budapest nyugati	2-49
19-27	Tiszalök	21-48	20-50	Körösmező-Szatmár- németi (átszáll. seb.)	4-37
19-30	Nyíregyháza	20-51	21-55	Püspökladány	23-04
19-30	Csap	23-03	22-05	Nyíregyháza	23-35
22-41	Szatmárnémeti-Körös- mező (átszáll. seb.)	9-23	23-46	Csap	3-10
22-56	Nyíregyháza	0-18			

TARTALOM:

Nagy István: Áldozócsütörtöki gondolatok
Szabó Gábor: Egyháztörténet
T. F.: D. Dr. Révész Imre püspök Nagybanján
Dr. Tóth Dezső: Háborús tanév végén
Hírek az egyházmegyékből — Krónika — Hivatalos érte-
sítés — Pályázati hirdetmények — Menetrend —
Hirdetések

Vizsgai jutalomkönyvek

óriási választékban
beszerezhetők

a „*Méliusz*” könyvkereskedésből

Debrecen, Ferenc József-út 26.

Árjegyzékeket kívánatra készséggel küldünk.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

DEBRECENI FIÓKJA

Piac-utca 45—47. Telefon: 23-70, 23-71.
FOGLALKOZIK A BANK ÜZLET MINDEN ÁGÁVAL.

DEÁK FERENC úriszabó, magyar ruha készítő

és papiszabósága. **Hódmezővásárhely, IV., Feleki-u. 46. szám.**
Az országos hírű Szántó I.-nek 1935 óta haláláig volt palást-, tógakészítő mestere. Készítik ORLE-formába szövetselyempalástot, süveget, tógát, övet, papi mellényt. Régit felújítok. Felvidéki, erdélyi Tiszteletes Uraknak nem ORLE-formájú palástjait mérsékelt áron átalakítom ORLE-formába. Elismerő és ajánlólevelekkel, mintákkal szolgálok. Pontos időben, portómentesen szállítok elismert finom anyagokból és szép munkával. Református iparos.

Lelkész urak figyelmébe!!!

**RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó
templomépítési, tatarozási és tervezési vállalata**
tájékoztató költségvetésekkel, tervekkel, szaktanácsokkal díjmentesen szolgál, helyszínre leutazik.

Kálvinista cég!

Vállalat! összegének 2—5%-át a református lelkészárvaik javára adja. Számos elismerő és kitüntető bizonyítvány.

Tiszalök.

Postafiók 11.

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen

Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával:

betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpapírok vétele és eladása.

REFORMÁTUS

PAPI
PALÁST
ÉS SÜVEG
KÉSZÍTÉSE
ELSŐRENDŰ
KIVITELBEN
FÉNYES
ILONA
RIMASZOMBAT